

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

Pentru slava Ortodoxiei

Dumineca Ortodoxiei, sărbătoarea legii strămoșești, din an în an se prăznuiește cu tot mai multă pietate.

În Eparhia Aradului a fost comemorată după îndrumările date personal de P. S. S. Părintele Episcop Andrei. Au fost designați și trimiși în toate centrele protopopești preoți de lângă scaunul vlădicesc cu misiunea de a sluji, spovedi și cumineca pe adulții și intelectualii acestor centre. Ca predica zilei să fie unitară, P. S. Sa a stabilit și subiectul: Impăcarea cu Dumnezeu (II Cor. 5,20) și a dat schița lui precum urmează:

Dumnezeu ne-a lăsat pe noi oamenii în istorie și să facem istorie. Dar și El lucrează în istorie. Când popoarele merg pe linia dreaptă, pe calea arătată de Hristos și fac voia lui Dumnezeu, e pace. Când se abat, vin pedepsele și pedepsele sunt semne că Dumnezeu se războește cu noi. Așa au fost ciuntirea granițelor, cutremurul din Nov. 1940, recolta slabă din 1940 și răzmerița din Ianuarie 1941.

Pricinile acestor pedepse trebuie să le căutăm în păcatele celor 20 ani din urmă:
înmulțirea sectelor religioase,
desbinările în partide politice,
luptele împotriva autorității de Stat,
înjurăturile de cele sfinte,
răsvrătirea părinților în contra lui Dumnezeu și a copiilor în contra părinților,
divorțurile și însoțirile nelegiuite,
călcarea jurămintelor, legilor și a porunciilor. Nici frica de Dumnezeu, nici rușinea de oameni nu ne-au mai împiedecat să mergem pe calea fărădelegilor.

Primejdiile externe sunt mici față de cele interne. Am ajuns pe marginea prăpastiei. Unde vom ajunge, dacă tot așa mergem?

Cine-și iubește neamul, trebuie să se îngrozească.

Cine-și iubește sufletul, trebuie să se trezească.

Pierim, dacă nu ne întorcem la bunele moravuri ale strămoșilor; pierim, dacă mai rămânem cu bisericile goale; va pieri pacea și bucuria, dacă nu ne întorcem la Evanghelie. Vremurile bune după care suspinăm nu se mai întorc, dacă nu ne împăcăm cu Dumnezeu.

Rugăm-vă deci, în numele lui Hristos, împăcați-vă cu Dumnezeu, pocăiți-vă. Postul e timp de împăcare. Nimeni să nu aștepte înviarea fără împăcarea cu Dumnezeu.

Misiunile acestea, prima oră organizate deodată în toate centrele protopopești, au avut efecte binefăcătoare. Slujbele făcute în sobor de 3-5 preoți, sfintele Taine și predicile delegaților episcopești, au revărsat în sufletele enoriașilor daruri sfinte și mângăeri îmbelșugate. Ele vor fi neuitate și prețuite, ca și icoștile și cărțile religioase ce s'au distribuit cu acest binecuvântat prilej.

La Arad Sf. Liturghie a servit-o P. S. S. Părintele Episcop Andrei și tot P. S. Sa a predicat despre același subiect pe care l-a dat delegaților.

După amiază, Societatea Ortodoxă Națională a Femeilor Române a organizat cu concursul studenților Academiei Teologice un festival religios la Palatul Cultural, în cadrul căruia a conferențiat cu avânt și cu miez Părintele profesor și Ic. stavrofor Dr. Șt. Munteanu, a cântat corul teologilor sub conducerea Părintelui prof. P. Bancea, a declamat două frumoase poezii studentul I. Triponescu și s'au distribuit premii celor mai distinși — la religie — elevi și eleve din clasele superioare dela școlile secundare din Arad.

Astfel, Dumineca Ortodoxiei ne-a servit un fericit prilej de chemare la împăcarea cu Dumnezeu prin Sf. Taine, de strângere a legăturilor sufletești dintre Păstor și turmă, de înălțări și purificări a conștiințelor creștinești și de slavă a Ortodoxiei noastre iubite și venerate.

Predici rostite în Catedrală

„Fericii sunt făcătorii de pace că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema“.

Iubiți creștini,

Toate lucrurile în lumea aceasta sunt rezultatul unei lupte oarecare. Pacea însăși nu este altceva, decât încheierea în liniște a unei acțiuni de luptă.

Vechiul dicton latin „de vrei pace pregătește-te de luptă“, este integral cuprins în cuvintele Mântuitorului, „făcători de pace“, căci făcător de pace nu înseamnă altceva, decât luptător pentru pace.

De vrei deci pacea și vrei să fii fericit — căci pacea în sine este o stare de ferire — atunci dă-ți toată strădania, punând în acțiune toate forțele tale spirituale și materiale întru dobândirea păcii, luptând, cum zice Apostolul, lupta cea bună.

Rezultatul va fi în primul rând, că în această strădanie a ta, vei afla deplină mulțumire și fericire. În al doilea rând, vei afla pacea însăși și în fine, vei ajunge la acea stare, când vei putea fi înșirat între fiii lui Dumnezeu.

Iubiți creștini,

Se întâmplă și desigur ați auzit că glontele de pușcă sau alicele, intrând în corpul omului, rămâne adeseori ascuns acolo, fără a putea fi extras. Cu toate acestea, rana se vindecă adeseori atât de bine, încât nu se mai cunoaște. Nici un semn extern nu se mai vede. Totuși din timp în timp dureri interne ne vestesc despre prezența glontelui care poate atinge și produce leziuni grave ale organelor interne.

Intocmai aceste simptome le observăm și între oamenii cari luptă împotriva păcii și nu pentru pace.

Certele, neînțelegerile și dușmăniile, adeseori la prima vedere par neexistente, dar ele mocnesc în interiorul omului așteptând prima ocazie să izbucnească aducând cu sine durere și nefericire. Precum nu se poate numi vindecare complectă faptul că rana s'a vindecat dar glontele a rămas în organism, tot așa nu este suficient a îmoiedeca dușmăniile dintre oameni numai la suprafață. Focul nu se stinge învăluindu-l în cenușe.

Pacea obținută în felul acesta este numai un armistițiu, o crepatură într'un zid, astupată cu tencuială.

Mântuitorul Hristos a îndemnat pe oameni la o pace desăvârșită, izvorită din adâncul sufletului. Iar luptătorii și adevărații făcători de pace sunt acei care își dau seama și știu, că neînțelegerile cele mai mari, prăpăstiile cele mai adânci nu se nivelează prin ură ci exclusiv prin dragoste.

S mnele distinctive ale acestor făcători de pace sunt, că trăiesc în pace cu Dumnezeu, se năzuiesc să trăiască în pace — chiar dacă sufăr umilire — cu ceilalți oameni și în sfârșit — ceea ce constituie temeiul adevăratei fericiri — sunt în pace cu ei înșiși. Această întreită pace se întemeiază pe dragostea întreită arătată de mântuitorul Hristos în cuvintele:

„Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta, din tot sufletul și cu tot cugetul tău, iar pe aproapele tău ca însuși pe tine“. Unde lipsește această întreită dragoste, acolo nu se poate sălășlui nici pacea adevărată, nici fericirea, căci unde stăpănesc ura, invidia, intriga și răzbunarea, temeiul a toată fericirea și tot binele se năruie. Suportul moral pe care trebuie răzimate acțiunile multiple ale omului în viață este pierdut și omul pornește rătăcitor pe căi streine, căutând alte temelii în afară și fără de Dumnezeu, depărtându-se și împotmolindu-se tot mai adânc în noianul amăgirilor și ispitirilor înșelătoare. Interesul, plăcerea, frumosul, forța, violența, totatătea temeiilor încercate de oameni, s'au dovedit și se dovedesc mereu a fi înșelătoare și neputincioase de a elibera pe om din ghiarele pornirilor rele, neputincioase de a isgoni neîncrederea, ura și dușmănia dintre oameni, învrăjbindu-i mai rău, în loc să-i apropie, să-i înfrățescă.

Pentru clădirea mărețului edificiu al păcii în lume, nu există decât o singură temelie și ea a fost deja pusă de Hristos Domnul. Evanghelia.

Oamenii cari lupta pentru pace și vor să fie făcători de pace, numai pe această temelie vor putea clădi durabil.

Această temelie s'a pus și pentru tine iubite creștine și de vei vrea să fii și tu un făcător de pace în aceste zile de tulburare și involburare generală, atunci înarmează-te cu armele adevărului, iubirii, credinții și dreptății și pornește la lupta cea bună, întâi în casa ta, în cercul cunoștințelor tale, în spațiul tău vital, realizând pacea în sensul și pe temeiul Evangheliei Domnului.

Fericii cu adevărat acești făcători de pace, căci ei vor fi fiii lui Dumnezeu între fiii răutății și dușmăniei. Amin. **Preot Viorel Mihașiu**

Biruința culturală a Bisericii ardelenne

La Beiuș, în „Dumineca Ortodoxiei“, a fost un strălucit prilej de înălțare sufletească, în primul loc pentru Românii din Bihor, atât din punct de vedere al Ortodoxiei, cât și din cel al culturii românești. Semnalăm aci, că cu acel prilej a fost inaugurată, în cadru de frumoase și foarte reu-

site serbări, preluarea de către Biserică și inaugurarea Școlii normale confesionale ortodoxe române de conducătoare de copii din acel oraș. Școala exista de mai înainte. Ea a fost predată acum din partea Statului, prin ministrul subsecretar de Stat d. Ioan Sandu, și luată în primire de P. Sf. Sa Episcopul Dr. Nicolae Popovici. Serbarea, care a fost mai mult decât reușită, a fost onorată prin prezența sa de multă lume românească. Au fost de față și trei generali, între ei d. general Petre Dumitrescu, ca trimis personal al d-lui general Ion Antonescu, conducătorul Statului și d. general Dragalina.

Revista noastră dela Arad, unde s'au purtat frumoase lupte pentru apărarea școlii confesionale, are cinstea de a publica, din frumoasa cuvântare rostită în numele Domnului general Ion Antonescu, aceste pasagii:

Din cuvântarea Domnului General Petre Dumitrescu la serbarea dela Beiuș:

„Inițiativa Prea Sfinției Voastre este prețuită așa cum se cuvine.

Opera ce a întreprins Prea Sfinția Voastră, înseamnă cum a spus și d. Ministru al Cultelor o revenire la calea urmată în trecut de Poporul Românesc, în lupta dărză, dusă de el pentru păstrarea și afirmarea elementului românesc în ținuturile care au fost ale noastre din cele mai îndepărtate timpuri.

Biserica își dă mâna azi cu Școala și ia sub ocrotirea ei una din școlile menite a forma conducătoare de grădini de copii și care vor avea menirea să însămânțeze dela început, în sufletele tinerelor vlăstare ce vor avea sub supravegherea lor, simțemintele de respect pentru părint, de dragoste pentru învățătură, de iubire de Țară și de credință în Dumnezeu și legea strămoșească.

Incepem dar a inoda firul intrerupt al conlucrării Bisericii cu Școala, pentru luminarea minților și formarea sufletelor, având la bază învățăturile și normele de viață creștină ortodoxă.

In aceste vremuri de desorientare și de desamăgire, cuvântul de ordine tr buie să fie:

Inapoi la Școală și mai ales, inapoi la Biserică, la Biserica noastră națională.

Lumea a devenit atât de rea, pentru că s'a îndepărtat dela dreapta credință, s'a îndepărtat dela poruncile Bisericii.

Prea Sfinția Voastră a avut amabilitatea să ne conducă și să ne arate sălile de meditație ale internatului de fete. Aici am găsit o clasă făcându-și rugăciunea în genunchi și cântând în cor.

Speacolul m'a mișcot.

Și am fost copleșit de emoție când vizitând o altă clasă de cleve mai mici, cea dintâiu pe care am întrebat'o de unde este, mi-a răspuns:

— „Sunt expulzată“.

Strângân: laolaltă pe aceste tinere copile, smulse cu silnicie împreună cu părinții lor dela casele lor și aruncate peste graniță, faceți aici, Prea Sfințite Părinte, o frumoasă și meritorie operă națională și creștină.

Acest tineret, ca și noi toți, își pune nădejdea în Dumnezeu și îl roagă fierbinte să dea dreptate neamului nostru și ne-o va da desigur, dacă vom ști a ne arăta cu toții vrednici“.

Am publicat aceste rânduri, ca un semn al altori vremuri: de convertire la înțelegerea, că Bisericii noastre naționale i-se recunosc tot mai mult, nu numai drepturi, ci și posibilități de-a activa cu cel mai deplin rezultat la asigurarea viitorului românesc.

Gh. C.

Despre ce să predicăm?

In **Dumineca III. din post**, 23 Martie 1941, să predicăm despre rugăciune.

Mântuitorul a spus că duhurile cele mai rele nu ies din om decât „cu rugăciune și post“ (Mc. 9 v. 29). Postul numai însoțit de rugăciune se poate înfățișa ca o faptă plăcută înaintea lui Dumnezeu.

Rugăciunea este puterea cea mai mare ce s'a dat omului. Prin ajutorul ei omul într'o clipeală se înalță deasupra tuturor celor pământești, se ridică mai presus de ceruri, se apropie de însuși tronul lui Dumnezeu și întră în nemijlocită atingere cu El. Indată ce întinde cineva mâinile sale la cer și cheamă pe Dumnezeu, deodată retrage inima de la toate lucrurile cele pământești și se strămută cu duhul în viața cea viitoare, gândind numai la cele cerești. În timpul rugăciunii cade din suflet tot ce este rău și întunecat, și capătă putere tot ce este în el bun și curat. *Mintea* se luminează, *simțurile* se îndulcesc, *voința* devine mai liberă, *conștiința* se face mai limpede, *sufletul* întreg se liniștește și chiar și *trupul* se ușurează. Rugăciunea este un fel de atingere de Dumnezeu, care face să pătrundă în noi o putere suprafirească, care schimbă toată ființa noastră spre mai bine.

Precum la ivirea razelor soarelui toate fiarele fug și se ascund în culcușurile lor așa, când rugăciunea, ca raza soarelui, iese din gura noastră și se luminează sufletul nostru, fug toate patimile cele dobitocești și se ascund în cotloanele lor. Mânia se potolește, focul poftelor se stinge, pisma și ispita se alungă.

Rugăciunea este un *liman* pentru cei sbuciumați de furtună, o *ancoră* pentru cei gonți de

valuri, un *toiag* pentru ceice se clatină, o *comoară* nesecată pentru cei săraci, o *siguranță* pentru cei bogați, un *ajutor* împotriva boalelor, și o *ocrotire* pentru sănătate.

Rugăciunea este scăpare contra tristeții, temelia veseliei, pricină de bucurie statornică, mama adevăratei înțelepciuni. Cine poate a se ruga din toată puterea, fie cel mai sărac, acela va fi mai bogat decât toți; însă căruia îi lipsește rugăciunea, de ar ședeă chiar pe tron, totuș este cel mai sărac dintre toți (I. Gurădeaur).

Cum să fie rugăciunea? Făcută cu îndrăsnire fiiască, cu credință neclătinată în Dumnezeu, fără îndoială. Cine se îndoeste este ca valul mării, mișcat de vânt și aruncat înoace și încolo (Mt. 21 v. 22; Iac. 1 v. 6).

In numele lui Hristos (In 14 v. 13, 14; 16 v. 23), și după *voința lui Dumnezeu*, adevă ținta tuturor dorințelor și rugăciunilor să fie înnoirea celor din lăuntru nostru. (I. In 5 v. 14).

Mintea nu se va mai gândi la răul pricinuit de alții, ci va șterge toate cu buretele iertării. (Mt. 5 v. 23—24). Cugetarea deasă la Dumnezeu, la veșnicie, la Mântuitorul nostru și la patimile Lui, naște în *inima* noastră căldura rugăciunii.

Ne vom ruga: din toată inima, cu trezvie, (nu cu sufletul împrăștiat), cu sinceritate deplină (Evrei 10 v. 22), nu cu buze viclene, fără îngâmfare ci cu smerenie, cu zel și fără multă vorbărie.

Cu stăruință să ne rugăm (Lc. 18 v. 1—5) chiar dacă cererea noastră nu va fi ascultată îndată ci mai târziu, și s'ar împlini în altă formă. (Iac. 4 v. 3).

Noi nu știm să ne rugăm cum trebuie. Deaceea avem nevoie de ajutorul Sf. Duh, care vine slăbiciunii noastre într'ajutor. (Rom. 8 v. 26). Să-l cerem și pe acesta în rugăciune.

Pentru cine să ne rugăm? Pentru toți oamenii, împărați, stăpânitori (I. Tim. 2 v. 2), pentru Biserică, cler și popor, pace a toată lumea, credincioși, convertirea necredincioșilor, țară, bolnavi, cei robiți, roadele pământului, chiar și pentru prigonitori și vrăjmași. (Mt. 5 v. 44). Ecteniile Bisericii noastre sunt cele mai clasice rugăciuni de cerere.

Ce să cerem? Mai presus de toate: mântuirea sufletului. Apoi: ocrotirea, ajutorul, binecuvântarea, milostivirea lui Dumnezeu, iertarea păcatelor, mângăere, ușurare, vindecare de boală, izbăvirea de necazuri și vrăjmași.

Când și unde să ne rugăm? Zilnic, dimineața și seara, la masă și în fața oricărei situații mai însemnate din viață. Deși ne putem ruga cu folos și acasă, în ascuns (Mt. 6 v. 6), totuș rugăciunea obștească ne face părtași la mai mult har.

Să nu ne mărginim numai la rugăciuni de

cerere, ci să împărțim și bucuria noastră cu Dumnezeu, în rugăciuni de *preamărire* și *mulțumită*.

Să însoțim rugăciunile de: ridicarea mânilor, plecarea genunchilor și prosternarea la pământ, care rodesc pietate și în trup.

Idealul rugăciunii creștine îl avem la Mântuitorul și la sfinți. Suflarea de sus a harului dumnezeesc, focul cel nematerial al Sf. Duh, după ce a mistuit tot ce este necurat în suflet, îl ridică de pe pământ. Atunci nu se roagă atât omul, pe cât Duhul lui Dumnezeu, prin suspinuri negrăite (Rom. 8 v. 26). Omul este atunci ca metalul cel pătruns de foc. Cugetul la Dumnezeu umple în el toate. Trupul tace, sboară în urma duhului, gata să se prefacă în lacrimi și să se topească în suspine. Setea de a rămâne pentru totdeauna în această stare fericită pune stăpânire atunci pe om.

Puterea rugăciunii: a stins puterea focului la cei 3 tineri în cuptor; a domolit turbarea leilor (Dan. c. 3. 23; 6 v. 18); a pus capăt războaelor, a alungat furtunile, a izgonit duhurile rele, a deschis porțile cerului (Iac. 5 v. 16—17), a înviat morți (3 Imp. 17 v. 22; F. Ap. 20 v. 10), a alungat boale, a abătut paguba și nenorocirea, a înlăturat și a ridicat pedepsele cele dumnezești.

* „Stăruți în rugăciune; fiți treji în ea și mulțumiți lui Dumnezeu“. (Colos. 4 v. 2).

„Rugați-vă necontentit“. (I. Tess. 5 v. 17).

„Să se îndrepteze rugăciunea mea, ca tămăia înaintea Ta“. (Ps. 140 v. 2).

*

La **Bunavestire**, 25 Martie 1941, să vorbim despre **Maica Domnului, ca model pentru femeia creștină**.

La enararea întâmplării (Lc. 1 v. 26—38) se vor sublinia calitățile *Fecioarei Maria*: *plină de dar* (deci o feciorie după voia lui Dumnezeu) (v. 28); *sfiala* Fecioarei (v. 29); *teama* de a nu jigni pe Dumnezeu și trimisul Lui (v. 30); *primirea* de bunăvoie a menirei de a *naște* fiu (v. 31); *curățenia* trupească desăvârșită (v. 34); *sfințenia* (v. 35), și *supunerea smerită* în fața lui Dumnezeu (v. 38).

Cuvintele: „Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău!“ — trebuie să fie pe buzele fiecărei *fecioare* creștine. Sara (Eș. 18 v. 11), Ana (maica Fecioarei Maria) și Elisaveta (maica lui Ioan Botezătorul) au privit lipsa de a avea copii ca „ocară“ (Lc. 1 v. 25).

Două nume de femei rămân neșterse în istoria omenirii: Eva și Maria.

Eva lăsându-se ispitită de *șarpe* s'a făcut pricină de blestem, scoatere din raiu, suferință și moarte.

Fecioara Maria, supunându-se celor șolite de

arhanghelul Gavril, s'a făcut cea mai binecuvântată între femei și pentru totdeauna mai cinstită decât Heruvimii și Serafimii, primind numele împărătesc de *Maica Domnului*. Prin ea: răsare bucuria, pierde blestemul, se face chemarea lui Adam celui căzut, mântuirea lacrimilor Evei și se înnoește făptura. Ea este: scaun împăratului, steaua care arată Soarele, și pânțele dumnezeiești în trupări. (Icosul dela Bunavestire).

Prin femei a venit *căderea în păcat*, și tot prin femei *mântuirea*. Câtă deosebire între sentința rostită de Dumnezeu către Eva: „Înmulțind voi înmulți necazurile tale și suspinul tău, în dureri vei naște fiii...” (Fac. 3 v. 16) și binecuvântarea Mariei. (Lc. 1 v. 28). Femeea creștină nu poate avea ca model decât viața Maicii Domnului.

În Sf. Scriptură Fecioara Maria se aseamănă cu: Scara, văzută de Iacob în vis, pe care se suiau și coborau îngerii (Fac. 28 v. 12); rugul ce ardea dar nu se mistuia (Eș. 3 v. 2); ușa cea încuiată (Ezek. 44 v. 1); și femeia cea îmbrăcată cu soarele (Apoc. 12 v. 1).

Cinstea deosebită se arată față de Maica Domnului prin: așezarea icoanei ei, la loc de frunte, în biserică; pomenirea ei la toate serviciile divine; rugăciuni speciale (Acatist, Paraclis) către ea. Sunt nenumerate minunile pe care ea le face și azi între oameni.

„Femeia se va mântui prin naștere de fii, dacă stăruiește, cu deplină înțelepciune, în credință, în iubire și în sfințire”. (I. Tim. 2 v. 15).

„Astăzi este începătura mântuirii noastre, și arătarea tainei celei din veac. Fiul lui Dumnezeu, Fiul Fecioarei se face, și Gavriil Darul binevestește. Pentru aceasta și noi împreună cu dânsul, Născătoarei de Dumnezeu să-i strigăm: Bucură-te cea plină de Dar, Domnul este cu tine.” (Troparul dela Bunavestire).

Despre rugăciune

Viața fără rugăciune nu va fi niciodată fericită, pentru că este o viață fără Dumnezeu. Și unde lipsește Dumnezeu, lipsește ceva căruia nimic nu-i poate ține locul.

A amesteca rugăciunea în toate firele ce alcătuiesc urzeala existenței, înseamnă a da lui Dumnezeu prilej de a le pecetlui cu harul Său, a le înfrumuseța cu lumina Sa, a le sfinți prin neînțetata-I mijlocire și a le îndrepta pe toate, spre nemărginita Lui slavă și spre nețărmurita noastră fericire.

Rugăciunea are darul de a face să curgă în suflet neînțetatul izvor al adevăratei bucurii de a trăi.

Rugăciunea umilă și încrezătoare lucrează asupra lui Dumnezeu cu o putere de neînfrânt. Îl mișcă și-I silește bunătatea și mila să se reverse asupra noastră.

O viață din care lipsește rugăciunea se descreștinează cu o uluitoare iuțală.

Rugăciunea ne prilejuește încredințarea despre lucrurile ce nu se văd.

Rugăciunea deschide celor smeriți și curați porțile nevăzutei împărății a lui Dumnezeu, în care niciodată nu vor putea intra ființele în carne și oase. Dumnezeu se descoperă numai în ceasul rugăciunii și numai atunci putem gusta negrăitele bucurii ale prezenței Sale.

Realitatea, nestrămutarea, neschimbarea, iată ce-a văzut, ce-a înțeles, ce-a avut, ce-a gustat sufletul în rugăciune.

În noaptea rece și oarbă, în care rătăcim aici pe pământ, Dumnezeu nu revarsă peste noi lumină din cerul ce ne pare atât de strălucitor, decât numai în ceasurile binecuvântate și foarte rare, când ne rugăm altfel decât cu buzele.

Rugăciunea deschide ușile sufletului nostru pentru iertarea ce o dă Biserica, în numele lui Dumnezeu și pe temelul jertfei Domnului Hristos.

Rugăciunea este sufletul sufletului care năzuește să infiripeze într'ânsul trăsăturile dumnezeiești Icoane a Mântuitorului.

Inimile cari trăesc sub același acoperământ (familia) și se roagă împreună în fața aceleiași cruci, se unesc unele cu altele nu în timpul care trece și în carnea care desparte, ci în Dumnezeu care unește și rămâne'n veac. Murmurându-și împreună rugăciunea, ele se înfioară, deodată, până în cele mai tainice și mai sfinte firioare. Se ating și se pătrund unele pe altele prin simțămintele lor de iubire, care sunt legate de Dumnezeu și de nemărginire. Își împărtășesc năzuințele lor spre veșnicie, nădejdele cele mai sfinte și-și dau una alteia o fericire ce depășește pământul și tărâmul simțurilor.

Nu există dulceață care să se poată asemui cu aceea a sărutărilor schimbate seara, după rugăciune, în familie.

Un respect deosebit și o iubire cucernică nu se vor înstăpâni în familie decât împreună cu Dumnezeu; și Dumnezeu însuși nu va stăpâni acolo decât cu întoarcerea rugăciunii, cea dintâi și cea mai de seamă manifestare a sentimentului religios.

Rugăciunea ne ferește bucuriile de răul care caută să se amestece în ele, spre a le strica și a le schimba în remușcări.

Rugăciunea este sarea bucuriilor noastre și totodată aroma lor.

Revărsată peste îndoelile noastre, rugăciunea le risipește; luptele ni le face victorioase, virtuților le mărește puterea; bucuriile ni le face mai pline și ni le înmulțește, suferințele ni le ușurează și le îmbracă în haina sfințeniei.

Rugăciunea nu dregă stricăciunea, ci săvârșește ceva mai bun: o face folositoare. Se folosește de ea ca de o cheie prețioasă, pentru a deschide, deasupra capului nostru umilit, cerul închis până atunci; și ca de o flacăra, spre a face să strălucească în ochii nostri bunuri nouă, nespuse mai mari decât acelea a căror pierdere o plângem.

Izvoarele păcii se ascund în însuși sufletul nostru. Singur duhul rugăciunii poate să le descopere și să le facă să odrăslească floarea binefăcătoare, pentru frumusețea și sfânta mângăiere a vieții noastre.

Când ne rugăm cu duhul, instinctele sunt înăbușite și învinse, iar în noi icoana desăvârșitei frumuseți se deșteaptă și se îmbracă în lumină.

La piciorul altarului se naște ideea de Patrie; numai acolo prinde ea aripi îngeresti. Strâns legată de ideea dumnezeirii, icoana Patriei strălucește de o strălucire pe care nimic n-o poate întuneca. Nu despărțiți în sufletul poporului ideea de Patrie de cea de Dumnezeu!

(P. Badet: Rugăciunea scară către cer, trad. de Pr. A. Popescu și N. Creangă).

Cărți

Prof. univ. **Lazăr Iacob: Personalitatea juridică a Bisericii**, București 1940, pp. 40.

Problema personalității juridice a Bisericii este interesantă atât din punct de vedere științific cât și din punct de vedere practic, întrucât vorbind despre ea, înseamnă a atinge și chestiunea raporturilor dintre Biserică și Stat.

Faptul acesta pe de o parte, iar pe de altă parte faptul că problema aceasta nu este tratată destul de lămurit în Dreptul bisericesc oriental, au determinat pe d-l prof. Lazăr Iacob, dela Facultatea de Teologie din București, ca să se ocupe de chestiunea susnumită și să ne-o prezinte într'un studiu precis și clar, lămurind-o, din toate punctele de vedere, cu competența unui distins canonist.

Autorul precizează în primul rând noțiunea, spunând că „personalitate juridică sau capacitate juridică înseamnă a fi capabil de drepturi și datorii” (p. 5). Arată apoi că această capacitate o au atât persoanele fizice, cât și cele juridice sau morale. Întrucât Biserica, atât în întregime cât și în părțile ei constitutive este capabilă de drep-

turi și datorii, și ea este persoană juridică sau morală. Și anume: „Biserica universală este persoană morală în baza dreptului divin. Părțile constitutive ale Bisericii: parohiile, protopopiatele, mănăstirile, eparhiile, mitropoliile, patriarhiile — sunt persoane morale corporative, ca organizații constituite din persoane fizice. Ele se înființează de către autoritatea bisericească de acord cu puterea civilă” (p. 18). Deasemenea sunt persoane morale și fundațiile, fondurile bisericești, etc.

După ce autorul a clarificat problema din punct de vedere ortodox, ne arată cum se prezintă ea și în Biserica romano-apuseană și în cea protestantă.

În Biserica apuseană problema aceasta a fost reglementată, cu multă precizie, în Codex juris canonici, din 1917. În protestantism „la stabilirea personalității juridice a Bisericii sunt normative numai legile civile” (p. 26).

O bună parte din studiu este dedicată problemei personalității juridice a cultelor istorice din România, culte cărora Statul Român, prin diferite legi, le-a acordat personalitate juridică de drept public.

Lazăr Iacob: Dreptul bisericesc la Facultățile de Drept, București 1939, pp. 27.

Dreptul bisericesc e totalitatea normelor cari reglementează viața Bisericii ca organism social.

Biserica ocupând un loc aparte în domeniul Dreptului, e natural ca și Dreptul bisericesc să ocupe un loc independent în sistemul general al Dreptului. El este o ramură deosebită a acestuia. Este considerat ca o parte integrantă a Dreptului.

Datorită faptului acestuia, începând cu sec. 12 și până în zilele noastre, găsim la aproape toate Facultățile de Drept din Europa și o catedră pentru Dreptul bisericesc. Așa se prezintă situația în Italia, Germania, Elveția, Polonia, Ungaria, Grecia, Jugoslavia, etc. La noi în România situația a fost la fel, până la legea raționalizării învățământului superior din 1938, lege care a suprimat singura catedră de Drept bisericesc dela Facultatea de Drept din Cluj.

Autorul pornește dela acest fapt, pentru a arăta greșala ce s'a comis la noi, prin desființarea catedrei susnumite și arată necesitatea reînființării ei la toate Facultățile de Drept din Țară. Motivele pentru cari ea trebuie reînființată sunt mai multe. Așa: Statul nostru este un Stat cu mai multe culte, ceea ce face ca să avem o problemă a cultelor. Or această problemă nu poate fi rezolvată echitabil fără cunoașterea Dreptului bis., în care „se expune în mod comparat organizația tuturor cultelor și se urmăresc problemele confessionale cari reprezintă un interes special pentru Stat” (p. 11). Apoi Dreptul bis. are o importanță

științifică și practică. El a exercitat în trecut și exercită și azi o influență asupra vieții de Stat și asupra Dreptului în general. Intre Biserica ortodoxă și Statul Român existând o strânsă legătură și Bis. ort. fiind dominantă în Stat, e natural că cunoașterea principiilor de Drept ale acestei Biserici se impune dela sine.

Pe lângă aceasta Statul Român a încheiat, în 1927, un Concordat cu Vaticanul, fapt prin care am primit o parte esențială din Dreptul canonic latin, ceea ce iarăși impune cunoașterea acestui Drept, etc.

Rezultă deci că, mai ales în ce privește viața noastră de Stat, cunoașterea Dreptului bis. este absolut necesară. Și întrucât această cunoaștere nu se poate dobândi decât printr'un studiu sistematic, acest studiu trebuie încadrat între studiile juridice dela Facultățile de Drept, pentru ca el să devină familiar tuturor juriștilor.

Păcat că expunerea atât de caldă și bine documentată a autorului nu a aflat, până în prezent, ascultare la forurile competente. Să sperăm însă că viitorul va aduce o schimbare, în sensul vederilor d-lui prof. L. Iacob, ceea ce va fi un bine, atât pentru Biserică cât și pentru Stat.

P.

Informațiuni

■ **La Curtea de Argeș** s'a oficiat de către I. P. S. S. Patriarhul Nicodim Duminecă în 9 Martie c. un serviciu religios pentru pomenirea voevodului Neagoe Basarab și a regilor Carol I și Ferdinand I, cari prin mintea, inima și brațul lor au pus temelile Patriei.

Au fost de față reprezentanții Familiei Regale și ai Guvernului.

În mănăstirea meșterului Manole s'a cinstit unitatea națională, s'a mărturisit recunoștința neamului față de marii lui ctitori și s'a cimentat în fața sf. Altar voința guvernului de a merge pe linia creștinătății și a glorioaselor tradiții vevodale.

■ **Comisia centrală plebiscitară** și-a depus raportul oficial pe temeiul căruia se constată că s'au exprimat pentru politica urmată de Conducătorul Statului în cele 6 luni de guvernare 2.960.298 voturi și contra acestei politici 2996 voturi. Totalul voturilor exprimate fiind de 2.963.294, rezultă că pentru politica guvernului I. Antonescu s'au pronunțat 99.9 la sută din alegători, iar contra s'au pronunțat abia o zecime de procent.

În urmă acestui succes dl gen. Antonescu a adresat țării o proclamație de mulțumire și chemare la unire și credință naționalistă.

■ **Manuscrisul Memorandului** dela 1892, în original, și manuscrisele lui S. Bănuțiu au fost dăruite Academiei Române de către dl Iuliu Maniu, prin dl Al. Lapedatu.

După cum se știe, Curtea dela Viena a restituit plicul cu manuscrisul Comitetului Central al partidului național român, nedesfăcut, necetit și deci fără răspuns.

Până acum manuscrisul a fost păstrat în arhiva familiei dela Bădăcin.

■ **Societatea „Principele Mircea“** filiala Arad și-a ținut adunarea anuală sub președenția d-nei Victoria Dr. Hălmăgian, în prezența P. S. S. Episcopului Andrei, a dlui C. Radu primarul Municipiului și a unui însemnat număr de membri și membri, în sala mică de ședințe a Primăriei.

Din raportul activității anuale se constată că Societatea are în grija ei două dispensare și un cămin pentru copii, a acordat asistență medicală în 1600 cazuri și din venitele de 596.353 lei, a cheltuit 486.906 lei.

Activitatea societății a fost elogiată de P. S. S. Părintele Episcop, de dl Dr. C. Radu și aplaudată de număruloasa asistență.

■ **Dumineca Ortodoxiei** s'a sărbătorit în cartierele Aradului prin serbări religioase aranjate la Casele culturale din fiecare cartier. La Casa culturală din Pârneava, corul școlii de cântăreți sub conducerea părintelui I. Brândaș a desfășurat un program bogat și bine executat. În cadrul acestei serbări a conferențiat părintele P. Bogdan. În suburbia Șega, sărbătorirea a fost făcută de către „Societatea Tinerimea Română“ din loc. Corul Societății de sub conducerea teologului P. Lipovan a executat mai multe cântări religioase și naționale, după cari au urmat declarații și o piesă patriotică reușit interpretată de tinerii societari. În cadrul programului a conferențiat părintele protopop Florea Codreanu.

Prin aceste serbări, în amintirea biruinței dreptei credințe, tinerimea noastră dă dovadă că înțelege să fie călăuzită în viață de învățăturile mântuitoare ale Ortodoxiei noastre. Pentru preamărirea acestei Ortodoxii și-au închinat ei repausul lor din această zi de înlățare sufletească. (Cor)

■ **POȘTA RED. Gh. L. în P.** — A sosit prea târziu și de altfel la rubrica predicilor avem colaboratori permanenți.

Al. B. în T. — Vor apare când va fi loc.

L. I. C. în G. — Conferința e prea lungă pentru „Biserica și Școala“, unde s'a făcut o dare de seamă sintetică asupra tuturor referatelor cu acelaș subiect (Nr. 5/1941). O restituim Secției Culturale.

M. S. în A. — Nu vă putem satisface dorința.

I. V. în C. — „Răvașele“ nu sunt pentru „Biserica și Școala“.

G. P. în S. — Subiectul a fost tratat de noi la timpul său. Nu mai putem reveni.

R. P. în B. — „Postul...“ e bun, dar a fost întrecut de altul. Subiectul al doilea este destul de cunoscut.

I. I. în B. — Nu facem polemică. Cuvintele înveninate dela „Telefon“ ne-au incredințat și mai mult că dreptatea este de partea noastră.

S. L. în B. „Fericirea“ întârzie, dar se va publica.

S. S. în A. și M. M. în S. — Acelaș răspuns.

Nr. 1343/1941.

Ordin-Circular

În legătură cu ordinul nostru circular Nr. 392/1941, publicat în „Biserica și Școala” Nr. 9 din 1941, referitor la „Recensământul general al României din 1941”, cu considerare la împrejurararea că această operă e de mare însemnătate națională, dispunem din nou ca membrii clerului să colaboreze cu toată bunăvoința și sârguința la această lucrare.

Comunicăm aci în copie și adresa Ministerului Coordonării, trimisă Nouă cu adresa On. Minister al Cultelor Nr. 10976/1941.

COPIE de pe adresa Nr. 52675 din 24 Februarie 1941 înreg. la Nr. 10976/1941 a Ministerului Coordonării către Ministerul Instrucțiunii, Educației, Cultelor și Artelor.

Recensământul General al României din 1941, care se va face la începutul lunii Martie a. c. va avea o amploare cu totul necunoscută până acuma în istoria recensămintelor dela noi.

Este anume vorba să se facă o inventariere completă a întregii vieți românești, în cele mai felurite înfățișări ale ei. Astfel vom face un recensământ al clădirilor, a populației, al refugiaților și evreilor, al exploatărilor agricole, întreprinderilor comerciale și industriale și al localităților, instituțiilor și asociațiilor particulare cari urmăresc scopuri educative.

Împrejurările grele, în care suntem siliți să facem acest recensământ, ridică o problemă care nu va putea fi soluționată fără de bunăvoința și spiritul de jertfă a tuturor intelectualilor țării și în special a întregului Corp didactic și bisericesc.

O bună parte dintre elementele cari, în mod normal, ar fi trebuit să fie folosite în operația recensământului, se va afla concentrată la acea epocă. Mai ales pentru lumea dela țară, nădejdea noastră este ca preoții, directorii de ș. oli, învățătorii neconcentrați, învățătoarele și pensionarii Ministerului Dvs. să ne dea întreg sprijinul.

Socotim de aceea, că este oportun și absolut necesar ca Dvs. să dați un ordin circular, în care să se arate importanța națională, deosebit de gravă în aceste momente a Recensământului din 1941, atrăgându-se atenția tuturor intelectualilor, că munca la acest recensământ este o datorie a oricărui intelectual și, în primul rând, a celor din Corpul didactic, dela care nu se poate abate nici un cetățean conștient de îndatoririle pe cari le are față de Stat și față de națiune.

Ministru Coordonării (ss) *Dragomir, L. S.*
p. conf. ss. Indescifrabil.

Arad, la 11 Martie 1941.

Consiliul eparhial

Nr. 1330/1941.

Comunicat

Ministerul Finanțelor, Direcțiunea Timbrului, Serviciul Timbrului, cu adresa Nr. 452.363 din 4 Martie a. c. a scutit Episcopia Aradului, cât și parohiile din cuprinsul eparhiei Arad „de plata impozitului echivalent pe anul în curs”.

Arad în 10 Martie 1941.

† **Andrei**
Episcop.

Seculin
consilier referent eparhial.

Licitație minuendă

Consiliul parohial ort. rom. din com. *Rișculița* jud. Hunedoara, p. u. Baia de Criș, pe baza planului și devizului aprobat de către Ven. Cons. Eparhial publică *licitație minuendă* cu oferte închise pe ziua de 25 Martie 1941 ora 16 în localul Școalei primare din *Rișculița* pentru darea în întreprindere a reparării bisericii.

1. Toți concurenții vor înainta odată cu oferta și o garanție de 12500 lei în numerar.

2. Spese de participare licitanților nu se vor da.

3. Concurenții trebuie să prezinte autorizații pentru a putea executa astfel de lucrări.

4. Consiliul parohial după deschiderea ofertelor și întru cât prețul oferit nu ar conveni își rezervă dreptul a continua licitația verbală.

5. Consiliul parohial își rezervă dreptul de a încredința lucrările aceluia, în care va avea mai multă încredere, fără considerare de rezultatul licitației.

6. Planul, devizul și caetul de sarcini se pot vedea în fiecare zi la oficiul parohial *Rișculița*.

7. În caz că prima licitație va fi fără rezultat, se va ține a doua licitație în ziua de 6 Aprilie 1941 la aceeași oră și în același local.

Din ședința cons. parohial din 29 Aug. 1940.

Pr. I. Petrovici
cond. of. parohial.

1-2

Cărți noi apărute în Editura Librăriei Diecezane ARAD:

ACATISTUL

Domnului nostru Iisus Hristos și
PARACLISUL

Preasfintei Născătoare de Dumnezeu

După rânduiala din Eparhia Aradului

Format mic portativ. Broșat lei 6. Legat lei 10.

Carte de Rugăciuni și Cântări

cu

Sfânta Liturghie

Tipărită cu binecuvântare arhierescă.

Ediție broșată pt. școlari și popor lei 12. Ediție broșată, cu un adaus de cuvinte mângăietoare și îndemnuri morale lei 16. Pe hârtie velină lei 20.

Trimitem FRANCO din cărțile de mai sus tuturor oficiilor parohiale câte un colet ca material de colportaj. Prea Cucernicii Preoți sunt rugați a ridica coletul dela oficiul postal.

S. Șiclovan: La luptă. Lei 25.

I. Petreună: Rudenia spirituală. . Lei 20.

Teofan Herbei: Cine este Iisus Hristos? Lei 40.

Au sosit cărțile recomandate pentru

bibliotecile parohiale:

Dr. Il. V. Felea: Pocăința. Lei 175.

Lascarov-Moldovanu: Cartea cu pilde. Lei 60.

„ „ Viața creștină în pilde. Lei 30.